

d ů v o d ů:

Odvolání obžalovaného z výroku o trestu nebylo lze vyhověti. Ze zprávy obecního úřadu vysvítá, že se obžalovaný často opíjí a pere. Nepolehčuje proto obžalovanému zachovalost (slova § 264 písm. b) tr. zák.: »když dříve vedl bezúhonný život«, »früher unbescholtener Wandel«), třebaš nebyl soudem ještě trestán, a zůstává jako polehčující okolnost jen jeho částečné doznání, takže tu nebylo ani předpokladů pro použití § 266 tr. zák., který ostatně sám nalézací soud v rozsudku jen citoval, ale nepoužil ho. Pokud odvolání poukazuje k tomu, že obžalovaný nezpůsobil svým jednáním značnou škodu, že zranění Antonína H-a a Marie R-ové bylo nepatrné a že obžalovaný jednal v úplné opilosti, přezírá, že úplná opilost obžalovaného byla předpokladem podřadění jeho trestného činu pod ustanovení § 523 tr. zák. a že skutková podstata zločinu veřejného násilí ve smyslu § 85 písm. b) tr. zák. poranění osob nepředpokládá, takže tato okolnost spíše by v úvahu přijíti mohla jako okolnost přitěžující. Bylo proto odvolání jeho zamítnouti.

Naproti tomu shledal zrušovací soud odvolání státního zastupitelství z výroku o podmíněném odsouzení odůvodněným, neboť vzhledem ke zprávě obecního úřadu, že obžalovaný nepožívá dobré pověsti; že se opíjí a pere, nelze důvodně očekávat, že se obžalovaný bez výkonu trestu polepší. Bylo proto odvolání státního zastupitelství vyhověti a uznati na trest nepodmíněný.

Čís. 3404.

T. zv. zmenšená přičetnost, duševní méněcennost nebo zatíženost není duševním stavem vylučujícím podle § 2 a., b., tr. zák. přičetnost, aniž zrudný pud pohlavní (homosexualismus i povahy sadistické) sám o sobě, není-li výronem všeobecné poruchy duševní.

Soud neporušil zákonný předpis, otázkav se přímo obžalovaného, zda se vzdává přípravné osmidenní lhůty (§ 221 odst. první tr. ř.); tato lhůta neplatí pro obhájce; je jeho věcí, by — neměl-li dosti času, by si obhajobu náležitě připravil — navrhl odročení hlavního přelíčení a zabezpečil si tak po případě uplatňování zmatku čís. 5 § 344 tr. ř.

Obhájce nemůže si stěžovati (§ 344 čís. 5 tr. ř.), že soud zamítl jeho návrh na doplnění šetření a posudku znalců lékařů, neřídil-li se při formulování návrhu předpisem čl. I čís. 3 odst. druhý zák. ze dne 1. července 1927, čís. 107 sb. z. a n. upravujícím nový doslov § 126 tr. ř.

Nepřibrání odborníků psychiatrů k vyšetření duševního stavu obžalovaného není porušením zákona (§§ 134, 344 čís. 5 tr. ř.).

Otázka postačitelnosti podkladu pro podání spolehlivého posudku jest otázkou odbornou, již řešiti je znalcům podle jejich přísahy (§ 121 tr. ř.).

Rozh. ze dne 2. března 1929, Zm I 746/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského jako porotního

soudu v Litoměřicích ze dne 9. listopadu 1928, jímž byl stěžovateli uznán vinným zločinem vraždy úkladné podle §§ 134, 135 čís. 1 tr. zák., zločinem smilstva proti přírodě podle § 129 I písm. b) tr. zák. a přečinem zlého nakládání s mrtvolou podle § 306 tr. zák. —

D ů v o d y:

Zmateční stížnost obžalovaného uplatňuje důvody zmatečnosti § 344 čís. 4, 5 tr. ř. K § 344 čís. 4 tr. ř.: Obžalovací spis podaný dne 31. října 1928, byl obžalovanému protokolárně oznámen dne 1. listopadu 1928, a obžalovaný se výslovně vzdal přípravné lhůty k hlavnímu přelíčení, jež ustanoveno na den 9. listopadu 1928. Podle § 41 odst. druhý tr. ř. pro hlavní přelíčení před soudem porotním zřízen byl obžalovanému obhájce z povinnosti úřední dne 6. listopadu 1928. Zmateční stížnost uplatňuje zmatek podle § 344 čís. 4 tr. ř. poukazem k tomu, že porušen byl předpis § 221 tr. ř. ohledně nejméně osmidenní lhůty k přípravě obhajoby, kteráž lhůta má prý býti zachována nejen obžalovanému, nýbrž i obhájci v porotním řízení z povinnosti úřední zřízenému, a že obžalovaný při oznámení obžaloby nebyl poučen, že se ohledně vzdání se lhůty k přípravě může poradit s obhájcem. Nehledíc k tomu, že toto nepoučení nevykročuje z mezí předpisu § 3 tr. ř., stanoví § 221 odst. první tr. ř. výslovně, že den hlavního přelíčení před soudem porotním ustanoví předseda tak, by obžalovaný, pokud sám nesvolí ke zkrácení této lhůty, pod neplatností měl od doručení obsílky lhůtu nejméně osmidenní k přípravě obhajoby. Den hlavního přelíčení má se oznámiti obžalovanému a jeho obhájci. Z tohoto ustanovení zákona plyne: a) že soud neporušil zákonný předpis, otázkav se přímo obžalovaného, zda se vzdává přípravné osmidenní lhůty, b) že povinná přípravná lhůta osmidenní neplatí též pro obhájce; stačí, byla-li dodržena ve příčině obžalovaného samého. Jakmile tento sám svolí ke zkrácení přípravné lhůty, odpadá sankce zmatečnosti v § 221 tr. ř. stanovená, předpis § 221 tr. ř. v žádném směru porušen nebyl a zmatečnost podle § 344 čís. 4 tr. ř. nebyla přivedena. Poukázati jest i k ustanovení § 220 odst. první posl. věty tr. ř., upravujícímu případ, kde obžalovaný ve věci porotní ani v čase výslechu podle § 220 tr. ř. ještě nemá obhájce, a dále k ustanovení § 274 tr. ř., dovolujícímu odročení přelíčení, nemůže-li jiný obhájce býti zřízen bez újmy obhajoby obžalovaného, z něhož lze odvozovati, že obhájce měl možnost zabezpečiti si po případě zmatek čís. 5 § 344 tr. ř., kdyby soud nevyhověl jeho návrhu na odročení přelíčení, protože mu nezbývalo dosti času, by si obhajobu náležitě připravil. Takový návrh nebyl obhájcem učiněn.

§ 344 čís. 5 tr. ř.: Když při hlavním porotním přelíčení soudní lékaři přednesli posudek o duševním stavu obžalovaného, navrhl obhájce, by byl obžalovaný dodán do ústavu pro choromyslné, by byly vyšetřeny jeho rodinné poměry v R., by bylo konáno šetření o úmrtích v rodině obžalovaného, o jeho sourozencích, by byly vyšetřeny u jeho zaměstnavatelů příčiny vystoupení ze služby, a by na základě tohoto materiálu byl vyšetřen duševní stav obžalovaného znalci psychiatri, neboť obža-

lovaný jest prý nepřičetný podle § 2 a), neb aspoň § 2 b) tr. zák. — Když znalec v přítomnosti a za mlčky daného souhlasu druhého znalce prohlásil, že dodatečné šetření nemohlo by nic změnit na posudku znalců, a když byl k dotazům obhájcovým podal žádaná vysvětlení (ve smyslu § 126, odst. první tr. ř. v doslovu zákona čis. 107/127), — rozhodl soudní dvůr, že se návrh obhájců zamítá s poukazem na toto prohlášení znalce, s podotknutím, že ohledně nepřičetnosti podle § 2 a), b) tr. zák. bude porotcům dána otázka, což se také stalo a otázka ta porotci zodpověděna jednomyslně záporně. V zamítnutí tohoto návrhu shledává stížnost zmatečnost podle § 344 čis. 5 tr. ř., porušení předpisu § 3 tr. ř. ohledně povinnosti soudu se stejnou péčí věnovati pozornost i okolnostem k obraně obviněného příhodným, dále nevyhovění požadavkům vědy o soudním lékařství, a to vzhledem k závažnosti případu. Proti vývodům zmateční stížnosti po stránce formální uvéstí jest především, že obhájce — vytýkající nyní posudku znalců neúplnost — měl se při formulování svého návrhu řídití předpisem čl. I. čis. 3 odst. druhý zákona ze dne 1. července 1927, čis. 107 sb. z. a n., upravujícím nový doslov § 126 tr. ř. Šlo-li o neúplný posudek znalců lékařů, měl obhájce navrhnouti, by byl vyžádán posudek jiných stálých znalců lékařů sborového soudu první stolice v sídle sborového soudu druhé stolice (tedy soudních lékařů při zemském trestním soudě v Praze), a, kdyby ani posudek těchto znalců nevyhověl, by soud požádal o posudek příslušnou soudní lékařskou radu (v Praze). Tato může se podle § 11 vl. nař. z 13. října 1927, čis. 154 sb. z. a n. usnésti o nutnosti doplnění šetření. — Jestliže tedy obhájce neučinil návrh předpisu zákona vyhovující, nýbrž učinil návrh od tohoto předpisu odchylný, nemůže si stěžovati, zamítl-li mu první soud návrh ten.

Po stránce věcné jest však zdůrazniti, že vyšetřující soudce podle protokolu ze dne 9. října 1928 zjišťoval osobní a rodinné poměry obžalovaného i členů jeho rodiny. Obžalovaný uvedl, že neprodělal nemoci, až na záškrt v dětství a zápal plic v 19. roku, a že se cítí tělesně i duševně úplně zdrav. Ohledně členů rodiny neudal nic, co by mohlo poukazovati na dědičné zatížení. Vyšetřující soudce neshledal příčiny k podrobnějšímu vyšetřování těchto poměrů. Také nález i posudek soudních lékařů zabývá se osobními, rodinnými a zdravotními poměry obžalovaného i po stránce dědičného zatížení a dospívá k závěru, že obžalovaný není stížen duševní chorobou, a že jeho pohlavní pocit není u něho vrozený, nýbrž získaný jednak mravní defektností, jednak nenáležitou výchovou v době dospívání. Tím padá potřeba onoho dalšího vyšetřování, to tím spíše, ana i otázka postačitelnosti podkladu pro podání spolehlivého posudku jest otázkou odbornou, již řešiti je znalcům podle jejich přísahy (§ 121 tr. ř.) a již znalci v souzeném případě zodpověděli kladně Trestní řád a zákon čis. 107/27 neobmezuje soud ve volbě znalců lékařů. K poměrné nesnadnosti posuzování duševního stavu vyšetřovancova přihlíží zákon již tím, že v § 134 tr. ř. — odchylně od § 118 tr. ř. v doslovu čl. I. čis. 1 zák. čis. 107/27 — nařizuje, by bylo provedeno vyšetřování duševního stavu a stavu mysli vždy dvěma lékaři. Stačí, byli-li vyšetřováním tím pověřeni soudní lékaři. Přibrání odborníků psychiatrů

není zákonem preceptivně nařízeno a nepřibrání jich není tedy porušením zákona, jak je předpokládá zmatek podle § 344 čis. 5 tr. ř. Z tohoto stavu věci a předpisu zákona plyne, že porotní soud, zamítнув návrh obhájcův, neporušil zákon ani nesprávně nepoužil zákona nebo zásady trestního řízení, jichž šetření káže podstata řízení, kterým se zabezpečuje obhajování. Zákon v § 2 písm. a), b) tr. zák. předpokládá naprosté chybění rozumu, buďto trvalé (písm. a) nebo střídavé (písm. b). T. zv. zmenšená přičetnost, duševní méněcennost nebo zatíženost není duševním stavem vylučujícím podle § 2 a), b), tr. zák. přičetnost, aniž zrudný pud pohlavní (homosexualismus i povahy sadistické) sám o sobě, není-li výronem všeobecné poruchy duševní, již znalci v souzeném případě vyloučili. Zmateční stížnost v obou uplatňovaných bodech shledána byla neodůvodněnou, pročež byla podle § 288 odst. prvý tr. ř. zavržena.

Čís. 3405.

Otázka věcné správnosti znaleckého posudku je v řízení zrušovacím vyloučena z odporu. O správnosti a přesvědčivosti posudku uvažuje jen soud nalézací (§§ 258, 288 čis. 3 tr. ř.); ani zrušovacímu soudu, jenž jako stolice opravná není oprávněn člniti skutková zjištění, nepřisluší přezkoumávatí věcnou opodstatněnost posudku.

Ani posudek lékařské fakulty není pro nalézací soud bezpodmínečně závazným (§ 258, 288 čis. 3 tr. ř.).

Není zákonného předpisu, který by zabráňoval soudu provéstí nové vyšetření duševního stavu vzhledem k tomu, že obviněný byl již v jiném předchozím případě co do duševního stavu zkoumán a o jeho stavu podán posudek, třeba i lékařskou fakultou.

(Rozh. ze dne 2. března 1929, Zm I 86/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 3. prosince 1928, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle § 183 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti čis. 4 a 9 b) § 281 tr. ř. Zmatečnost podle čis. 4 uv. § spatřuje v zamítnutí důkazního návrhu obhájce při hlavním přelíčení, by přečten byl ze spisů krajského soudu v Litoměřicích č. j. Tk 603/26 posudek o duševním stavu obžalovaného, podaný dne 12. listopadu 1926 německou lékařskou fakultou v Praze, jakož i usnesení o zastavení tohoto trestního řízení, dále by bylo přečteno usnesení o zastavení trestního řízení u zemského trestního soudu v Praze č. j. Tk XXII 7220/26 na základě téhož posudku. Návrhu mělo prý býti vyhověno proto, poněvadž fakultní posudek zjišťuje u obžalovaného trvalou duševní chorobu, t. zv. konstituonelní manii (§ 2 a) tr. zák.), takže podle tohoto posudku spáchal obžalovaný souzený čin, jehož se dopustil v roce 1923, ve stavu nepřičetném. Na základě onoho posudku byla také zastavena trestní řízení proti obžalo-